

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 109 Greenwich
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Leto velje list za Ameriko \$1.50
,, pol leta 1.50
,, leta za mesto New York 4.00
,, pol leta za mesto New York 2.00
,, za Evropo in Canada za vse leto 4.50
,, " " " " pol leta 2.50
V Evropo in Canada posiljamo skupno tri
stevilke.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in
vzvemši nečelj in praznik.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)
Issued every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošljati po
Money Order.

Pri spremembi k raja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejmejo bivališče
naznani, da hitreje najdemo naslovnik.
Dopisom in posiljanjem naredite naslov:

"GLAS NARODA"
109 greenwich Street, New York City.
Telefon: 1279 Rector.

Odpozvanje vojaštva iz Nevade.

Predsednik Roosevelt je izdal po-
velje, da mora zvezino vojaštvo še
ta teden ostaviti mesto Goldfield v
Nevadi. (Glej današnje poročilo na
1. strani.) Ta ukaz je postal neobhod-
no potreben v trenotku, ko se je do-
gnalo, da javni mir in red v imeno-
vanej državi ni v nikakej nevarnosti
in da lokalne oblasti popolnoma za-
dostajajo za vzdrževanje miru.

Zvezino vojaštvo je priselo v Nevado
vsled priprijanju tamošnjega gover-
nerja. V tej priprijanju je governer
slikal tamošnji položaj povsem dru-
gače, ker se je sedaj dognalo, ozi-
roma kakoršen je bil v resnicu. Go-
verner se je pričel batiti in ker je pri-
jatelj lastnikov rudnikov, se ni upal
sam pomagati ter se je obrnil na
predsednika, samo da se lastnikom
rudnikov ne zameri. Predsednik
Roosevelti ni storil napake, ko je po-
slal v imenovanu državo zvezino vo-
jaštvo, pač pa je grešil, ko ni pre-
iskal položaj sam in ker je verjal
poročil bojazljivega governerja in
ustregel ajegovoj prošnji. Danes je pa
dognano, da se je predsednik prana-
gil, ko je poslal vojaštvo iz Califor-
nije v Nevado, radi česar bi lahko
nastale že posledice.

Vsa ocitanja in vso grajo torej ne
zashutijo oblasti v Washingtonu, tem-
več le governer imanovanje države.

Morda je bil težaj, ko se je gover-
ner prestreljal, položaj malo bolj re-
sen, vendar pa, kakor je dokazano,
governer ni storil ničesar za vzdrž-
evanje miru, dasiravno je imel obilo
sredstev za mir in red na razpolago.
Čemu tega ni storil, seveda ni znano,
vendar se pa lahko domnevna, da je
miroval, ko se ni hotel zameriti ni
jednej stranski, ali pa ker ljudstvu,
kot mora on vladati, ni zaupal.

Na ta način je osmelišil sebe in vse
tamošnje oblasti, kar naj služi pred
vsem drugim zavetnim governerjem
v svari, da ne bodo tako očitno pod-
pirali lastnike rudnikov, ker to go-
tovo ne koristi njihovemu ugledu.

Sestdeseti kongres.

Ko se je pred tremi tedni pričelo
zasedanje sestdesetega kongresa, ozi-
roma ko se je vršila slavnostna otvori-
tena seja, so bile oči vsega našega
prebivalstva upete proti Washingtalu.

Ko so se sčeli ljudski zastopniki,
smo bili sredini enih v gospodars-
ki krizi, kakoršne še ni bilo od dr-
žavljanske vojne nadalje. V New

Yorku se je gotov denar drago pro-
dajal in premješa na gotovino še da-
nes niso redka. Po vsej deželi so de-
narni certifikati, kakoršne izdajajo

Clearing House Associations, v pro-
metu. Radi tega smo pričekovali,

da bode kongres pri sedanjem zaseda-
nju sicer vse, kar je v njegovej moči,

da napravi takim razmeram, kakor-
šnih ni v nujni drugoj deželi, ko-
nec, kajti tozadnevi zakon bi bil pri

sedanjem zasedanjem prav lahko spre-
jet. Da je naš denarni sistem po-

manjkljiv, je splošno znano in že več
let se pri nas v finančnih krogih po-

svetujejo o načinu, kako bi bilo mo-
goče temu odpomenci. O tem piše ve-
čina našega časopisa in vsakdo ve,

da je že skrajni čas da se nekaj na-
tem polju ukrene, ker stvar je skraj-

nova nujna. Le na ta način je nazem

mogoče preprečiti, da se krize, kakor-
šnja je sedanja, redno ne vražajo.

Po tridimensionalnem zasedanju je odšel naš
kongres mnogi petek na dopust, ozi-
roma na počitnice za štirinajst dni,
oziroma do 6. januarja. Ako pa po-
mislimo, koliko je storil kongres v
srednjem ljudstvu, vidimo, da je to prava

malenkost in da je delo kongresa pri
zasedanjem zasedaju jednako miči.
Ako bi se mičoli četrtek v zastopni-
ški zbornicni ne pretepala dva zastop-
nika demokratov po avstrijskem vzoru, potem bi o prvem delu zaseda-
nja sedanjega kongresa ni vedeli kaj
poročati. Marsikak drug parlament
bi v tem času dovolil in pregledal ves
proračun, evropski parlamenti bi v
treh tednih vrhu tega tudi davke po-
višali. Mnogo se govori o praktično-
sti Američanov in o devizi "go
ahead", kajti čas je denar. Vse te
lepe lastnosti našega ljudstva pa baš
pri ljudskih zastopnikih ne opazimo
in vrhu tega še v dobi, ko smo v de-
narnej in gospodarski krizi, katero
bi kongres lahko takoj odpravil.

Naši omladini.

Valparaiso, Ind.

Tovariši:

Pravljivo in vsečiščeni klub

Advertizment on agreement.

—

Dopis brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošljati po
Money Order.

Pri spremembi k raja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejmejo bivališče
naznani, da hitreje najdemo naslovnik.
Dopisom in posiljanjem naredite naslov:

"GLAS NARODA"

109 greenwich Street, New York City.

Telefon: 1279 Rector.

posrečilo, da so odkrili zločine med
Hrvati v precej oddaljenem Mayenu.
Koncem oktobra so bili glavni trži-
kriveci in kolodvorje pred porotom so-
diščem obsojeni na smrt, drugi štirje
sokriviči pa kaznovani z večletnim za-
porom. Vsled tega čina so se tu takaj-
šnji Hrvati kar najbolj pazili. V ne-
kem časniku so se celo oblastu oči-
talo, zakaj da tujece ne prežene, ker
kažejo drugačno politično mišljenje.
Tudi se je očitalo oblastu, zakaj tujece
tako dolgo v miru posti, ko ven-
dar ve, da so občini nevarnosti opasni.

Pri sodniški obravnavi se je nazare-
valo, da so varnostni organi že
preje vedeli, da je še marsikak hudega
pričakovati od teh tujevcov. Sploh so
se ljudje vedno bolj spominjali hudo-
delstev, ki so jih že tudi popreje Hr-
vatje na Nemški izvršili. Par dan
po sodniški obravnavi so prisili na-
sled pri Solingenu, nedaleč od Dues-
seldorfu, hrvatskemu delavcu, ki je
zvršil pretrek leta roparski umor na
Saškem, seveda ne sam, ampak v zve-
zi z drugimi rojaki. Redarstvo je na-
pravilo pri Hrvatih, ki so delali bli-
z Achenu, hišno preiskavo ter našlo
pri njih mnogo samokresov, bodal in
udarnih jermenov. To pa radi tega,
ker so vedno ljudi nadlegovali ter jih
v nevarnost pripravljali. Vsled re-
zultata te preiskave je podjetništvo tako
vsi Hrvate vključili v službo.

V Arnsbergu na južnem Vestfalskem
je zaprlih več hrvatskih delavcev,
ker so zverči napadli na državni
cesti nekega voznika, ga oropali ter
mu z bodali in noži prizadeli 36
raz, da je revez vsled tega kmalo
umrl. Vsled tega je več podjetništvo
odpustilo vse nemirske hrvatske de-
lavce. Začetkom novembra se je
zbralo na kolodvoru v Essenu in Ko-
linu okolo tisoč hrvatskih delavcev,
ki so zbralo sred Slovencev, Hrvatov
in Srbov na tukajšnjem vse-
čiščeniu s prisrčno željo, da si z na-
ukom določimo stezo svoje bodočnosti
ter tako povzdignemo ugled na-
šega naroda.

Na tukajšnjem vsečiščeniu je več
tisoč dijakov raznih narodnosti, po-
leg katerih mi zginjamo kot kapljica
v razburkanem morju. Res malo nas
je, prav neznamni smo proti drugim
narodom. Toda mi se zavedamo svoje
moči, vedno še vemo, da smo si-
novi slovenske majke. Čvrsto nado-
bujmo, da nas bode čez nekaj let
vsaj nekaj stotin Slovenec, Hrvatov
in Srbov. Več vendar mi Jugosla-
vani, kiči nas Američani še tako
slabo poznavajo, tudi pridevemo do več-
jega kulturnega napredka ter sčasoma
zavzemamo isto stališči kot naši Ameri-
ranci.

In kot v podkrepjanju te ideje
samo se ta teden sešli — bilo nas je
sedem skupaj — in ustanovili smo
jugoslovanski vsečiščeni klub "Pro-
svjeta".

Dokler se nas v klubu več ne zbere-
te, si ja klub postavlja za svojo na-
logo, da po novinah in privatnem
vzvijaju ukažljeno slovensko,
hrvatsko in srbsko mladino, da se
posveti naukom in dohaja na naše
vsečiščenje. Ko se pa nas sestane
večje število, teda bode šela klub
pokazal svojo delavnost in moč.

Upamo, da bodo slovenske, hrvatske,
srbske novine rade odprle svoje predale
ter ukažljeni mladini pričeli s
delovanjem.

S. c.

Peljaki v nemški Poljski in pruska vlada.

—

Odkar je Prusija anektirala zapad-
ne dele nekdanjega poljskega kralje-
stva, delujejo vladni organi na to, da
bi z nasilnimi sredstvi germanizirali
te pojški pokrajine.

Toda vsi poskus, uničiti poljski
element v Poznanju, so ostali doslej
neuspešni, dasi so pruske vlade de-
lave z vsem aparatom, da bi odvzeli
poljskemu narodu, ki ga je nešrečno
osoda dala pruski pesti v oblast, živ-
ljensko silo in ga izkopile grob
poljskemu življu.

Polski jezik je že izgnan iz šol,
uradov in iz cerkve, a ker ga ni mo-
geče iztrbiti iz poljskih domov, je
tehnečno spravi nemščino v Pozna-
nju na konja in naj izkopile grob
poljskemu življu.

Zatorej svetujem jaz vsem članom
tega društva, naj se ne piše več o ta-
kih zadevah po časopisih, ker je bilo
gotovo nekaj društvene kritike.

Anton Hribar,
730 Haugh St.

—

DAROVI.

Za prostovoljno gasilno društvo v
Valti vasi pri Novem mestu na Do-
lenjskem so darovali:

Po \$2.00: Fran Kulovic, Mihal
Kulovic in Fran Kulovic.

Po \$1.00: Josip Kulovic, Gregor
Kulovic, Jakob Kulovic, Ivan Hrovat,
Martin Hrovat, Fran Oklešen, Anton
in Josip Medic.

Po 50c: Ivan Košiček Lusi Košiček,
Fran Mladič, Mohar Mladič, Martin
Potokar, Neimenovan, Martin Medic,
Karol Medic, Anton Finžgar, Alojzij
Hrovat, Ivan Gradišar in Ivan Cirk.

Po 30c: Ivan Fabjan in Ivan Se-
nica.

In Nemci se še zgražajo nad zati-
ranjem Slovakov in drugih nemajdi-
ških narodov na Ogrskem! Tartuffi!

Podajo naj svojo roko Madjarom, saj
so jim vredni in dostojni bratci v
barbarstvu in ga nečoljko nasil-
stvo!

Kar uganjajo s Poljaki na Poznanju,

ki kriči da neha in vzbuja o-
gorčenje vsega kulturnega sveta. Za-
to so tudi simpatije vse civilizovane-
javnosti na strani zatiranih Poljaka-
v. Slovani posebej pa je pruski
barbarstvo nov memento, da strnejo
vse svoje sile v emotno falango v bo-
ju proti nemštvu!

S. N.

Toda tudi ta akcija ni rodila pri-
čakovana sadu in se je zavrnila s
popolnem fiaskom.

Kolonizacija, pospeševana po pru-
ski vledi z bogatimi podporami, je
postala polje umazane spekulacije
nemških kolonistov, ki so si pač dali
kupovati poljske posestva in zemlji-
šča, a samo v svrhu, da se jih čim
najprej zopet izgnebili, in sicer z bu-
gatim dobitkom.

In tako so prehajala poljska pose-
sta, ki jih prej pruska vladu na-
kupila za drag denar in jih brezplač-
no ali z smesno nizko ceno prodala
nemškim kolonistom, ki bi naj bili
širitelji nemščine na Poznanjskem, zo-
pet nazaj v poljske roke.

Nemoralno sredstvo pač ni imelo

blagovslova in je odpiralo samo vrata
na najstajnejši korupciji v nemških
vrstah!

Kolonizacija, ki je bila proraču-
vana in to, da uporasti Poljake, je
postała za nje prava blagodat; ne
sam, da se je z njeno pomočjo raz-
širila v pomozila poljska posest,
pozivila in okrepila se je tudi odpor-
na sila in narodno zavest v ljudstvu!

Kolonizacija, ki je bila proraču-
vana in to, da uporasti Poljake, je
postała za nje prava

Jugoslovanska

Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9478 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zubukovec, 4824 Blackberry Street, Pitts-

burg, Pa.

Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.

Pomočni tajnik: Maks Kraljčanik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.

Blagajnik: Ivan Govž, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNICKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojzij Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S.

Zorin, Ohio.

Ivan Primoč, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.

Ivan Keržanik, II. porotnik, Box 138, Burdine, Pa.

Janex N. Gosar, III. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.

Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street,

Belliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembre ugov in druge listine na glavnega tajnika: George L. Brožič, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljalice naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: John Gouze, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljajo duplikat vseke pošiljalice tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošljajo na predsednika porotnega odbora: Michael Klobučar, 115 7th St., Calumet, Mich. Pričedjani morajo biti natančni podatki vseh pritožb.

Društveno gledalo je "GLAS NARODA".

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija v Salida, Col., je bilo sprejet v Jugoslovansko Katoliško Jednoto dne 5. decembra pod številko 78. Društvo šteje 24 članov.

NAZNANILO UMRILIH ČLANOV.

Marija Božič, soproga Josipa Božiča, cert. 1073, član društva sv. Alojzija št. 13 v Baggaley, Pa.; umrla je dne 1. dec. Vzrok smrti: srčna bolezni. Zavarovana za \$500.00.

SUSPENDIRANI.

Iz društva Marija Pomagaj št. 6 v South Lorainu, Ohio, 5. dec.: Ciril Skopin cert. 6782 I. razred. Društvo šteje 156 udov.

ZOPET SPREJETI.

V društvo sv. Cirila in Metoda št. 9 v Calumetu, Mich., 5. dec.: Anton Skufca cert. 5934 I. razred. Društvo šteje 244 udov.

JURIJ L. BROŽIČ, glavni tajnik.

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

V Ameriko se je 5. novembra odpeljalo z južnega kolodvora v Ljubljani 50 Macedoncev in 22 Slovencev.

V Ameriko je pobegnil usmiljeni brat Hugo iz Novega mesta. Bil je zelo priljubljen pri bolnikih in spremenil asistent.

Mrtvega so našli 63letnega posestnika Martina Kirna iz Zagorja in sicer na cesti od Koritnice proti Bači pri Ilirske Bistrici. Vzrok smrti slabost v pjanost.

Mrtvega so našli v Savi blizu vasi Sava. Star je 22 do 25 let in je bil najbrž delavec.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem v Ljubljani. 19 letni pekovski pomočnik R. Kolar je bil obsojen na 48 ur zapora, ker je pekovskoga vajence Egidija Novaka telesno poškodoval.

Tri slike v Spodnji Šiški so bile obtožene, da so na državnem kolodvoru kradle premag. Punico so bile zaradi pomaučanja dokazov oprošcene.

Pri Devici Mariji v Polju so 16letni Janez Flander, 17letni Jakob Peterca in 18letni France Hočevar ponosno klicali Marijino devico Alojzijo Skrjanec in priti priliki pobili več šip, podirali planke in sploh uganjali različna pobalinstva. Flander je bil osmeni dne zapora.

Zgorela je v Zidanem mostu pri Trebnjem Šeletna A. Strmec. Sedela je pri peči, potem pa po neprivednosti prevrnila petrolejko, ki se je razbila in se je petrolej razlil po njeni obliki in se užgal. Oblike je imela stvara vse sežgano kakor tudi lase.

Notar Janko Globočnik v Metliki je ostavljen od notarista.

Skruti plen tativ najden. V senožetku gozdu "Loza" sekajo Čiči dva in palijo oglice. Eden teh mož je sekal drevo, ki je rastlo ned-kamenjem. Kakor mož prestopi, sliši pod nogami nenavadni votel glas. Odloži že nekaj kamenja in zagleda železen zabolj, v kojem najde kelih, monistrane, krono Materje božje in svečnike. Obveščeni senožetki orožniki so šli na lice mesta, ter dalni prenesti zabolj k senožetemu sodišču, kjer se je konstatiralo, da so bili vti ti predmeti že pred tremi leti ukradeni v radniški cerkvi. To se razlaga tako, da so tatje oni zabolj tja skrili, da bi

ga ob ugodnem času pozneje dvignili, a da ga niso mogli več najti. To bodo uzmoviči razočarani, ko bodo zaznali za njih izgubljeni plen.

PRIMORSKE NOVICE.

Grozno hudoletvo. V Smoljani pri Devinu je mladi kmet Nikolaj Verli zabil svojo zaročenko, zaradi izredne lepote po celo okolico znano 18letno Ivano Otohjan, v zapisušeno hišo pred samotnega gozda. Tam je pričakovalo deset Verljivih prijateljev. Najprej se je celia družba gostila, potem pa je ženin napadel svojo zaročenko ter jo posilil. Isto je storilo za njim vse deset moških. Potem so pohotneži ubili svojo žrtev ter jo vrgli v neko močvirje in pokrili truplo s trnjem. Šele več dni pozneje se našli orožniki strašno razmesjarjeni trupi ter zapri vse pohotneže.

Velika tativna z vromom v Pulju. Dne 2. decembra med 8. in 10. uro zver je se izvršila v Pulju v zalogi vina Antona Tramfica velika tativna.

Oko desete ure so opazili mimočodo, da teče iz dvorišča, kjer ima omjenjeni svojo zalogo, na ulico vino. Polje je takoj opozorilo gospodarja. Ko je ta prišel, odpri so zalogo, a med tem je bruhnilo potoko vina iz hramov. Vsem sodom so bile pipe odstranitev, da teče iz dvorišča, kjer ima omjenjeni svojo zalogo, na ulico vino.

Polje je takoj opozorilo gospodarja. Ko je ta prišel, odpri so zalogo, a med tem je bruhnilo potoko vina iz hramov. Vsem sodom so bile pipe odstranitev, da teče iz dvorišča, kjer ima omjenjeni svojo zalogo, na ulico vino.

Zastrupil se je v Gradeu 25letni notarski kandidat Teodor Obračaj. Vzrok je bila bedra.

Ženo je ustrelil 49letni Jurij Dovnik v Spodnjih Hočah pri Mariboru se je pred petimi leti oženil z vdovo Marijo Lorber, ki mu je prinesla s seboj pet otrok in posestvo. Ker je mož začel piti, nastal je prepričanje, da se je izdatno poostrelil, ko je letos meseca januarja žena dala posestvo s hišo vred svojih hčer, ko se je omorila, sama pa šla od moža in se počela z babištvom. Ker je baje Dovnik njegova omožena pastorka dala razumeti, da naj se spravi iz hiše, ker nima v njej ničesar več iščakati in ker je moža se navdajala ljubomnost zaradi žene, sklenil je to končati. 27. septembra jo je ustrelil. Pred mariborskimi porotniki je bil obsojen zradi uboja na devet let težke ječe.

STAJERSKE NOVICE.

Pastorja je ustretil v Slivnici pri Celju kmet Ivan Zelič. Morilec se je sam kmeti sodišču in je prav vesel svojega zlosti.

Zastrupil se je v Gradeu 25letni notarski kandidat Teodor Obračaj. Vzrok je bila bedra.

Ženo je ustrelil 49letni Jurij Dovnik v Spodnjih Hočah pri Mariboru se je pred petimi leti oženil z vdovo Marijo Lorber, ki mu je prinesla s seboj pet otrok in posestvo. Ker je mož začel piti, nastal je prepričanje, da se je izdatno poostrelil, ko je letos meseca januarja žena dala posestvo s hišo vred svojih hčer, ko se je omorila, sama pa šla od moža in se počela z babištvom. Ker je baje Dovnik njegova omožena pastorka dala razumeti, da naj se spravi iz hiše, ker nima v njej ničesar več iščakati in ker je moža se navdajala ljubomnost zaradi žene, sklenil je to končati. 27. septembra jo je ustrelil. Pred mariborskimi porotniki je bil obsojen zradi uboja na devet let težke ječe.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojaci Slovenci in Hrvati, kateri potrebujejo dobre zimske oblike, priporočam vam stare obče znano trgovino.

STARŠT

na štev. 760-770 West Washington Street, Indianapolis, Ind. Vprašajte se za Jostipa Seklina, ker s menom lahko govorite v domačem jeziku in namgovite vas, da boste vsega popolnoma zadovoljili. Jas govorim slovensko in angleščino.

Leisy pivo je najbolj priljubljeno ter se dobri v vseh boljših gostilnah. Vse podrobnosti zveste pri Mr. Travnikarju 6102 St. Clair Ave. N.W.

Frank Sakser.

(20-23-26-27 d.)

Avstr. Slovensko

Bol. Pod. Društvo

Ustanovljeno

16. januvarja 1892.

Sedež: Frontenac, Kans.

GLAVNI ODBOR:

John Bodené, predsednik, P. O. Box 154, Frontenac, Kansas.
Karol Starina, podpredsednik, Mulberry, Kansas.
Leo Hromek, tajnik, P. O. Box 263, Frontenac, Kansas.
Blaz Murij, blagajnik, P. O. Box 294, Frontenac, Kansas.

UPRAVNI ODBOR:

Frank Markovič, Frontenac, Kansas.
Leo Krušie, Box 154, Frontenac, Kansas.
Frank Premk, Cherokee, Kansas.
Frank Buchman, Radley, Kansas.
Anton Leejak, Chicopee, Kansas.

je po mestu različno komentiralo, vendar se pravega vrzka ni znalo.

Sedaj pa Hasek prihaja v "Poletni Tagblattu" serijo člankov, v katerih razkriva razne grehe puljske kamore, kakor tudi posamezne njene člance. Hasek je bil v zelo temni zvezni skupini, kar je fanta zelo ljubila in mu to svojo ljubezen izkazovala dejanski, čemur se zanj ubljene ni prav nič upiral. In ko sta se že zadosti trdno rada imela, pregovorila je ženska Jovanovič, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa državoborskih in občinskih volitev populoma brez vsake discipline ter jo označila kot nadzornico. Člankar priponuje, kako so mu mestni očetje, posebno župan Stanie - direktor prepovedali ovajati ljudi, kjer so se pregrali radi irentizma, v vzhodki proti Avstriji itd. In res, vselej ko je ovajat, kakega irentizma, je prišel v disciplinarno preiskavo in se mu je pretelo s takojšnjim odpustom. Nadzornik priponuje, da je bila puljska policija za časa drž

Redbina Polaneških.

česman, poljski spisal H. Šimkovič, poslovenil Podravski.

DRUGA KNJIGA.

(Nadalevanje.)

"Hvala ti! Kako je čuden ta nemir in tak očit! Res se ne morem iznebiti zavesti, da sem kriv. Tako ne-prijetno stanje! Treba je izvršiti ne-kaj zaslužnega vsaj pred smrto. To ni šala! Smrt! Ko bi bilo to kaj vid-nega, pa je tako temno. Treba se je razkropiti, izprideti se in segniti v temi. Ali si ti veren kristjan?"

"Sem."

"Jaz pa ne morem reči niti da, niti ne. Zbijal sem šale z Nirvano kakor z drugimi rečmi. Več, ko se ne bi za-vedal to krvide, bi bil mirnejši. Ni-seam slutil, da bi me to utegnilo mu-žiti. Domišljam si, da sem čebela, ki je oplenila svoj lastni panj, in to je nizemernost. Toda po meni vsaj ostane premoženje. Kaj ne? Nekoliko sem ga zapravil, vendar ne premogem — a to za slike, ki tudi ostanejo tukaj, ne li? Oh, kako rad bi živel še sedaj, bodisi leto dni, bodisi samo ta-ko dolgo, da ne bi umrl tukaj...."

Zamislil se je za trenotek in potem dejal:

"Sedaj umejam eno: življenje mo-re biti slablo, ker si ga je človek ne-umno uravnal, vendar pa je dobra reč."

Pozno ponoči je Polaneški odšel. Naslednji teden je viselo zdravje bol-nikovo na last. Zdravniki niso mogli izreči nič odločnega, toda sodili so, da bi pot nikakor ne povečala nevar-nosti.

Swirski in Waskowski sta se odlo-čila odpeljati bolniku, ki je bolko-pral od dne do dne in se skoro vsak dan spominjal. Emilije — usmiljene sestre. Toda dan pred odhodom je izgubil govor. Polaneškega je kar grabilo nekaj za srec, ko se je oziral v njegove oči, v katerih se je kazal zdaj grozen nemir, zdaj velika, nema-prošnja. Poizkušal je pisati, toda ni mogel. Zvečer so mu otrprnili možgani in — umrl je.

Začasno so ga pokopali na Campo Santo, zakaj Polaneški je sodil, da so njegovi pogledi izražali prošnjo, naj ga prepelejajo v domovino, in tudi Swirski je bil tega mnenja.

Tako je izginila ta milova pena, ki se je časi žarija v barvah mavrice, toda prazna in minljiva kakor prist-na milova pena...

Polaneški se je res mučil z njego-vo smrtno ter po cele ure premislil o tem čudnem življenju. Svojih misli pa ni razodeval Marici, ker se je bil nekamo prividal, da ji je prikrival to, kar se je godilo v njem.

Naposled, kakor se pogostoma pri-peti ljudem, ki misijo na mrlje, je izjavil iz tega premisljanja različne zaključke v svoj prid.

"Bukacki," si je dejal, "se ni mo-gel nikdar ujemati s svojim raz-umom; imel ni smisa za življenje, ni se mogel zavedati v tem gozdu in ko-rakal je zmerom le po taktu začas-nega razpoložaja. A ko bi mu bilo do-bro pri tem, ko bi imel dobilek od takšnega življenja, pa bi mu še ne od-rekal pameti. Toda njemu je bilo sla-bo. Res si je to glupo govoriti, pre-den pride smrt, da je vino kis. Toda jaz zrem jasneje na reči in razen te ga sem bil sam proti sebi dokaj od-kritosrečnji. Vsekakor imam porav-nane svoje račune z Bogom in s svo-jim življenjem."

Bilo je v tem nekoliko resnice, to-da tudi nekaj prevare. Polaneški ni imel razmer urejenih niti do svoje žene.

Mislil si je: ako skribi zanj in za-njeno hrano, ako dobro ravna z njo, ako pritiški časih na njena usta po-ljube, da že izvršuje s tem vsakršne možne obveznosti, ki jih je bil pre-vzel gledje nje. Toda razmre med njima so se uravnavale čimdale raz-ločne tako, da jo je on blagovolil ljubiti in sprejemati njenoj ljubezen. Ob njegovih študijah o življenju ga je večkrat osupil čudni prikaz, da ljudje, kadar na primer človek, ki je znan kot poštenjak, zvrši plemenito dejanje, nekamo malomarno zamah-nejo roko in reko: "Oh, kaj pa, gospod X! To se umije samo ob se-bi!" Kadar se pa pripeti, da stori kaj dobrega capin — takrat govor je velikim priznanjem: "Vidite, pa vendarše še tiči nekaj dobrega v njem!" Stokrat je opazil, da petica, ki jo daruje lakomnik, napravi večji utisk nego ekin, ki ga podari darežljiv človek. Ni se pa zavedal, da v razmerah proti Marici tudi sam sodi in ocenjuje tako. Dajala mu je vse sveje bitje, vso svojo dušo.... Oh, Marica! To je prijenoj. In mahal je prav tako z roko. Ko bi njen ljubezen ne bila tako brezpojona, ko bi si jo moral približevati težavnje, ko bi se mu v prepričanju, da je to za-klad, vdujala kakor zaklad, ko bi v prepričanju, da je boginja, zahtevala sklonjeno glave in sploščanje — bi

jo Polaneški sprejemal s poveleno globo in jo spoštoval. Takšno je vsa-šlo človeško srce, in le najbolj redi: značaji, stkan iz žarkov, se morejo vzeti nad ta nivo. Marica je dajala Polaneškemu svojo ljubezen kot ne-kaj, do česar je imel pravico — to-rej jo je sprejemal kot svoje pravo. Njegovo ljubezen je imela za srečo — za to jo ji je dajal kot srečo — sam pa se je čutil za malika na ol-tarju. En njegov žarek je padal na srečo ženino in ga osvetljeval — dru-ge govorji pa si je malik prihraljal za-se. Sprejemal je vse, dajal pa ji je same čast. V njegovih ljubezni ni bilo tiste bojazni, ki izvira iz spoštovanja, in ni bilo tega, kar se ob vsakej pri-liki govorji ljubljeni ženi: "Klečim pred teboj."

Toda oba se še nista zavedala tega.

XVIII.

"Še ne prašam te," je dejal Bigiel Polaneškemu po njegovih vrnitvih v Varšavo, "ali si srečen. S takšnim bitjem, kakršno je tvoja žena, človek ne more biti nesrečen."

"Da," odgovorj Polaneški. "Ma-rica je tako dična ženska, da bi le iz-tezka našel boljšo."

Nato se obrne h gospa Bigielovi: "Nama obema se godi dobro," je dejal, "in ne more biti drugade. Ali se še spominjate, draga gospa, naj-nih starih razgovorov o zakonu in o ljubezni? Ali se spominjate, kako sem se bal, da ne bi zadel ob žensko, ki bi hotela s svojo osebo možu-krati ves svet, zavzeti vse njegove misli, vse njegove občutke, biti edini smoter njegovega življenja? Ali se spominjate, kako sem dokazal tudi gospa Emiliji, da ljubezen do žene ne more in la ne sreča biti človeku vse in da so razen nje še druge reči na svetu?"

"Da. Toda spominjam se tudi tega, kako sem vam govorila, da me na primer moji domači opravki nikakor ne ovirajo ljubiti otroke.... Saj vem! Toda meni se nekamo zdi, da te stava-ni niso kakor na primer škatljice — če jih nekaj postavite na mizo, pa ni prostora drugim."

"Moja žena govorji prav," reče Bigiel. "Zapazil sem, da se ljudje pogostoma motijo, primerjajo te-lesne razmere občutkom ali idejam. Ka-dar se govorji o njih, ni primerno go-voriti o prostoru...."

Nato reče Polaneški veselo:

"Tiho, ti podjavljena dežela!"

"Ker mi je dobro pri tem," reče Bigiel živahnno. "Sicer pa boš pod-jarmil tudi ti."

"Jaz?"

"Da. S poštenostjo, dobroto, pre-srečnostjo."

"To je kaj drugega. Mogoče je biti podjavljena, toda ne biti pod copa-tami. Marice res ne morem prehvaliti. Pogodil sem tako, da nisem mogel bolje, prav zato, ker so ji že dovolj občutki, ki jih gojim do nje in ker neče biti le moja boginja. Zato jo ljubi! Bog me je obvaroval ženske, ki bi zahtevala zase vso dušo, ves raz-um, vse bitje in tako dalje — in od-kritosrečno sem mu hvalezen, zakaj take ne bi prenašal. Prej umejem, da je to vse mogoče dajati z dobro voljo, zlasti takrat, kadar na zaledeno."

"Verjemite mi, gospod Stanislav," odgovori gospa Bigielova, "da ima-mo v tem oziru enake zahteve, samo da izpočetka smatrano pogostoma ta del, ki ga nam dajo, za celoto in pol tem...."

"In potem kaj?" ji seže Polaneški nekamo smešno v besedo.

"Potem oni, ki goje v sreu pravo krepot, ukrenuje nekaj, kar je za vas brezpremembra beseda, za nas pa pogostoma živiljnska osnova."

"Kakšen članjam je to?"

"Resignacija."

Polaneški se spusti v smeh.

"Pokojni Bukacki je rekel, da ženske, pogostoma jemljo nase re-signacijo kot klubuk zato, ker se jim prilega. Klubuk iz resignacije, ogr-ač iz lahek melanholič — ali je to morda zopron?"

"Ne, ni. Kaj hočete? Morda je to obleka, toda v taki obliki je laže priti v nebesa nego v drugačni."

"Tedaj je moja Marica že obsoje-na v pekel, zakaj upam, da je ne bo nosila nikdar. Sicer jo ugledate čez trenutek, zakaj oblubljala mi je, da pride po naših uradnih urah k nam. Zaksnila se je, sicer bi bila že tu-kaj."

"Gotovo jo je zadržal oče. Toda ostanita pri nas oba na obedu, brez ceremonij — ali ni res?"

"Ostaneva pri obedu. Strinjam se."

"Tudi poleg vaju nam je nekdo ob-ljubil, torej bo družna včeta. Sedaj grem ukazat, naj pripravijo za vaju no v vilice."

Po teh besedah Bigielova odide. Polaneški vraža Bigielu:

"Kdo bo pri vas na obedu?"

"Zawowski, bodoči dopisnik na-še firme."

"Kdo je to?"

"Oni že znati — post!"

"S Parnasa v pisarno? Kako to?"

Vedno pri rokah.

Zdravnik je mogoče daleč od Vas, toda ako imate doma staro in vredno nemško do-mače zdravilo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

zamorete se vedno boriti tudi proti hidrini napadom reumatizma, neu-ralgije, prehlajenja, bolezni v prsih in hrbtni. Ono ima 35letni rekord svojega vsepla.

Brez varnostne znamke

"sidro" ni pravo.

25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Cenik knjig,

katero se dobe v zalogi

Frank Sakser Co., 109 GREENWICH STREET, NEW YORK, N.Y.

MOLITVENIKI:

BOGU, KAR JE BOŽJEGA, hren molitvenik za može, zlata obresa, fina vez \$1.00, zlata obresa pol-usage 75c.

DUŠNA PAŠA (spisal škof Fr. Baraga), platno, rdeča obresa 75c, broširana 60c.

JEZUS IN MARILJA, vezano v slo-nokost \$1.50, fino vezano v usnjje \$2.00, vezano v šagrin \$1.00, vezano v platno 75c.

KLJUČ NEBEŠKIH VRAT, vezano v slo-nokost \$1.50.

MALI DUHOVNI ZAKLAD, šagrin, zlata obresa 90c.

NEBEŠKE ISKRICE, vezano v plat-no 50c.

MALI VITEZ, 3 zvezki, skupaj \$2.25.

MARIJA, HČ POLKOVA, 20c.

MARJETICA 50c.

MATERINA ŽRTV 50c.

MATI BOŽJA Z BLEDA 10c.

MIKLOVA ZALA 30c.

MIRKO POŠTENJAKOVIC 20c.

MILADI SAMOTAR 15c.

MILJARJEV JANEZ 40c.

MRTVI GOSTAČ 20c.

MALA PESMARICA 30c.

MALI VSEZNALEC 20c.

MUČENIKI A. Åšker. Elegantno

vezano \$1.25.

NA INDIJSKIH OTOCIH 25c.

NA PRERII 20c.

NARODNE PRIPOVEDKE, 3 zvezki,

vsaki 20c.

NASELJENCI 20c.

NASELNIKOVA HČ 20c.

NAŠ DOM. Zbirka povesti. Vsak

20c.

NEDOLŽNOST PREGAJANA IN

POVELJANCA 20c.

NEZGODA NA PALAVANU 20c.

NIKOLAJ ZRINJSKI 20c.

NARODNE PESMI. Žirovnik. Tri

zvezki, vezano, vsak po 60c.

OB TIHH VEČERIH 70c.

OD ZORI 50c.

OKDRITJE AMERIKE 40c.

PREGOVORI, PRILIKE, REKI, 30c.

PAVLICA 20c.

PODURSKIM JARMOM 20c.

POSLEDNJI MOHIKANEC 20c.

PRAVLJICE (Majar) 20c.

PRED NEVINTO 20c.

PRI SEVERNIIH SLOVANIIH 30c.

PRINC EVGEN 20c.